

Møre og Romsdal
fylkeskommune

FUNKSJONSPROGRAM

Ny tannklinikk Haram

Innhold

BAKGRUNN	4
Målsetting.....	5
Funksjonsprogrammet	5
Brukermedvirkning.....	5
C0 Rammer og forutsetninger for programmeringen	6
C0.01 Sentrale føringer	6
C0.01.01 Universell utforming.....	6
C0.01.02 Forskrift om miljørettet helsevern	6
C0.02 Arealeffektivitet	6
C0.03 Generalitet og elastisitet.....	6
C0.04 Arealpåslag	7
C0.05 Utsmykking.....	7
C0.06 Pasientgrupper	7
C0.07 Andre aktiviteter og aktører.....	8
C01 Klinikken generelle krav	9
C01.01 Organisering av funksjoner	9
C01.02 Universell utforming.....	9
C01.03 IT.....	9
C01.04 Parkering	9
C01.05 Beredskap/sikkerhet	10
C01.06 Generelle krav	10
C01.07 Spesialrådgiver	10
C02 Funksjonskrav.....	11
C02.01 Inngang.....	11
C02.02 Venterom	11
C02.03 Resepsjon	11
C02.04 Toalett	11
C02.05 Behandlingsrom	11
C02.06 Steriliseringsrom	12
C02.07 Røntgen: OPG & intra-oralt.....	12
C02.08 Skanner-/ analyserom:	12
C02.09 Laboratorium og medisinlager	12

C02.10 Lager	12
C02.11 Personal- og møterom	12
C02.12 Personalgarderobe	12
C02.13 Dusj.....	13
C02.14 Renholdsrom	13
C02.15 Kontor.....	13
C02.16 Arkiv.....	13
C03 Tekniske rom, bygningens driftsareal	13
C03.01 Renhold	13
C03.02 Teknisk drift.....	13
C03.03 Avfall og varemottak	13
C04 Utomhus.....	13
C05 Romprogram	14

BAKGRUNN

Tannhelse og bygge- og vedlikeholdsseksjonen har inngått formelt samarbeid for å kartlegge den bygningsmessige tilstanden av distriktstannklinikker. Kartlegginga sitt første tiltak var å gjennomføre en tilstandsvurdering basert på visuelle observasjoner og tilsette sine erfaringer på klinikker. I perioden 06/2014 –08/2014 vart det gjennomført synfaringer på 34 tannklinikker.

Kultur- og folkehelseutvalget tok 22.10.2014 referatsaken vedrørende distriktstannklinikker i Møre og Romsdal fylkeskommune – bygningsmessig tilstandsvurdering til orientering. Kartlegginga er vidare meint å danne grunnlag for prioritering av tiltak i klinikker dekt av budsjettpost «Nye/opprusting av klinikkar» i investeringsplanen i økonomiplanen 2015 – 2018.

Tilstandsvurderingen viste behov for omfattende oppgradering eller ny klinikk i Haram. Fylkeskommunen har sidan 1986 leid lokaler til den offentlige tannklinikken i Haram sjukeheim i Brattvåg.

Arbeidstilsynet gjennomførte tilsyn ved klinikken den 5.2.2015 med etterfølgjende varsel om pålegg.

Som ledd i oppfølgingen av tilsynet har fylkeskommunen sin bygge- og vedlikeholdsseksjon gjennomført synfaring/kartlegging av inneklimate den 03.03.2015. Synfaringen avdekket at klinikklokalene er nedslite og at det er funksjonssvikt i deler av de tekniske installasjonene. En samlet vurdering av tilstanden tilsier behov for omfattende oppgradering.

Fylkestannlegen har tatt avgjørelsen om at driften ved distriktsklinikken i Brattvåg foreløpig skal opphøre med virkning fra 15. april 2015 og inntil klinikklokalene er rehabilitert.

Haram kommune arbeider med planlegging og realisering av nytt kommunehus i Brattvåg sentrum. Målet er å samlokalisere kommunens publikumsretta tjenester og tilby mulighet for integrering med andre offentlige og private servicetilbud.

Bygget vil bl.a. tilby areal for:

- servicetog / fronttjenester
- lokaler for konferanse, møte, felles kantine
- kontorarbeidsplasser for kommunens enheter
- bibliotek
- helsestasjon
- legekantor
- NAV
- Kirkelig fellesråd
- Lensmann kontor

Fylkestannlegen ser flere synergieffekter for samlokalisering av tannhelsetjenesten til det nye helsehuset. Fordelene er bl.a.:

- nye skreddersydde lokaler med muligheter for medvirkning i utformingen
- samlokalisering av tannhelsetjenesten med andre helsetjenester
- enklere tilgang til tannhelsetjenesten for det økende antall eldre i befolkningen
- tilgang til fellesfunksjoner som kantine, møterom, avfallshåndtering mm.
- gode parkeringsforhold

Målsetting

Målet for prosjektet er å få redegjøre konsekvenser ved flytting av distriktstannklinikken tilpasset målene i forslag til ny Regional delplan tannhelse.

Hovedmål for perioden:

- Vi skal medverke til å oppretthalde livslang god tannhelse gjennom søkjelys på god kvalitet og pasienttryggleik i tannhelsetenesta.
- Vi skal bygge attraktive fagmiljø med høg fagleg standard og utviklingsmoglegheiter for å vere konkurransedyktige i kampen om riktig kompetanse.
- Vi skal sikre tilgjenge til kvalitativt gode og stabile tannhelsetenester innafor ei rimeleg reiseavstand.
- Vi skal i samarbeid med andre delar av helsetenesta, utvikle gode løysingar for kompetansebygging lokalt som sikrar dei mål som er sett for folkehelsearbeidet i tannhelsetenesta

Nye lokale for distriktstannklinik i Haram skal være formålstjenelige lokaler ut fra gjeldende Regional delplan tannhelse og brukernes behov.

Funksjonsprogrammet

Dette funksjonsprogrammet er utarbeidet av Claus Reiners ved Bygge- og vedlikeholdsseksjonen og er ment å legge premissene for de lokalene Fylkeskommunen inngår leieavtale for. Programmet angir beskrivelser og krav generelt for lokalene og spesielt for de enkelte funksjoner. Programmet inneholder også fylkeskommunen sine prosjekteringsanvisninger som legges til grunn for fylkeskommunale bygg. Vedlagt er også utstyrliste over spesielt byggpåvirkende utstyr, delvis med beskrivelser.

Brukermedvirkning

Fylkestannlegen og Haram tannklinik har vært representert av følgende brukere;

- Anthony Normann Valen (Fylkestannlege)
- Morten Larsen (Kontorsjef)
- Tone Nord (Overtannlege)

Funksjonsprogrammet skal behandles i

- SAMU-T (samarbeids- og arbeidsmiljøutvalget for tannhelsetjenesten)
- Styringsgruppe
- Plannemnd for byggesaker
- Kultur og folkehelseutvalget

C0 Rammer og forutsetninger for programmeringen

C0.01 Sentrale føringer

I Regional delplan tannhelse er det ønsket at det opprettes større klinikker med mer robuste fagmiljø. I regionen Haram er en klinikk i Brattvåg et naturlig valg som en større regionsklinikk. Sett i lys av demografisk utvikling i regionen har Fylkestannlegen lagt til grunn at lokalene må være dimensjonert for å kunne følge opp inntil 2300 brukere innenfor kategoriene A- og C pasienter. Det finnes i dag ikke noen nasjonal standard for tannklinikker. Det er opp til den enkelte Fylkestannlege å utforme sine klinikker på best mulige måte for å legge til rette for mål, innhold og metoder i en moderne klinikkdirift. Noen prinsipielle sentrale føringer finnes allikevel for utforming av alle offentlige bygg, og i dette areal- og funksjonsprogrammet vil prinsippene for universell utforming og miljørettet helsevern fremheves.

C0.01.01 Universell utforming

Ved nybygg og rehabilitering av tannklinikker er man forpliktet til å legge til rette for en universell utforming. Det innebærer blant annet at klinikken, både innomhus og utomhus, skal være utformet for å imøtekomme krav og behov hos ulike brukergrupper for at ingen skal få en følelse av å være tilsidesatt eller stigmatisert. Dette skal blant annet vise seg ved tydelig merking av høydeforskjeller, trapper og avsats, tilstrekkelig tilgang på heis mellom etasjer etc. Det skal i størst mulig grad unngås bruk av dørterskler i bygget, eventuelt kan det benyttes HC-terskler, av hensyn til fremkommelighet for rullestoler og for renhold av bygget.

C0.01.02 Forskrift om miljørettet helsevern

Miljørettet helsevern dreier seg om å være oppmerksom på de faktorer i miljøet som direkte eller indirekte kan ha innvirkning på helsen. De miljømessige faktorene som kan påvirke helsen kan blant annet være biologiske, kjemiske, fysiske eller sosiale. Dersom man identifiserer forhold ved miljøet som kan påvirke helsen i negativ retning, handler miljørettet helsevern videre om å bedre disse forholdene.

Tannklinikken i Haram skal tilfredsstille de krav som stilles i forskriften om miljørettet helsevern.

C0.02 Arealeffektivitet

Det er uttalte mål om at valg av løsninger for å dekke klinikkens behov skal ha god kvalitet og funksjonalitet, være arealeffektive, gi lave totale levetidskostnader, være fleksible for fremtidsbehov, samt bidra til energioptimalisering. Derfor skal det planlegges for en høy grad av bruksfrekvens for alle rom. For å oppnå høy bruksfrekvens er det vesentlig at nøkkelord som sambruk og flerbruk får en praktisk betydning.

C0.03 Generalitet og elastisitet

Klinikken skal utformes så fleksibelt og generelt at det over tid kan tilpasses nye behandlingsmetoder og pasientgrupper uten at det gjøres endringer med store tekniske eller økonomiske konsekvenser. Dette innebærer at:

1. Hovedkonstruksjonen og planstruktur skal ha maksimal generalitet og fleksibilitet mht eventuelt skifte av utstyr i behandlingsrom.

2. Fysisk avgrensing for den enkelte klinikk må være fleksibel med hensyn til avgivelse eller tillegg av arealer mot tilgrensende arealer.

3. Klinikken skal ha visuell åpenhet og ikke begrenses vesentlig av konstruksjonselementer som søyler, bærevegger, våtrom eller tekniske føringsveier. Flexibilitet i størrelse kan oppnås ved at det velges en brannstrategi med få tekniske begrensninger. Flyttbare eller fleksible vegger skal vurderes i forhold til akustikk og støy og miljøfaktorer”.

C0.04 Arealpåslag

Det er lagt inn en påslagsfaktor på 1,45 til beregning av bruttoarealer. Tallet er erfaringsbasert. Bruttoarealer er alle arealer som bygges og er derfor i tillegg til nettoarealer også arealer til tekniske rom, trafikkarealer og konstruksjonsarealer m.m.

C0.05 Utsmykking

Utsmykking av den nye klinikken inngår ikke i utarbeidelsen av areal- og funksjonsprogram. Om nødvendig må utbygger nedsette en egen utsmykkingskomite med brukermedvirkning fra klinikken, *i tråd med Møre og Romsdal fylkeskommunes retningslinjer.*

C0.06 Pasientgrupper

Tannklinikken på Haram skal primært tjene lovpålagte grupper som har krav på gratis tannbehandling. Dette er

A:

Barn og unge frå 0-18 år.

Tilbod: Fri behandling på offentlig tannklinikk. Pasientane betaler sjølv for idrettsskiner.

B:

Psykisk utviklingshemma over 18 år

Tilbod: Fri behandling på offentlig tannklinikk.

C1:

Eldre, uføre og kronisk sjuke med opphald i somatiske/psykiatriske institusjonar som sjukeheim, aldersheim og sjukehus.

Tilbod: Gratis naudsynt behandling på offentlig tannklinikk føresett at opphaldet vil vare utover 3 månader. Akutthjelp berre dersom opphaldet er kortare.

Rusmisbrukarar som oppheld seg i behandling sinstitusjonar etter lov om spesialisthelsetenesten og i omsorgsinstitusjonar etter helse- og omsorgstenestelova.

Tilbod: Gratis naudsynt behandling på offentlig tannklinikk når opphaldet har vart utover 3 månader. Akutthjelp fra 1. dag

C2:

Pasientar som mottar heimebaserte tenester i open omsorg på grunnlag av vedtak etter Helse- og omsorgstenestelova § 3-2 pkt. 6.

Unntak: Praktisk hjelp etter pkt. 6, bokstav b, gir ikkje rett til gratis tannbehandling.

Tilbod: Gratis naudsynt behandling på offentlig tannklinikk når hjelpa blir gitt minst 1 gong i veka og det er forventa at den vil vare utover 3 månader. (Jf. merknad frå Helsetilsynet til “Forskrift om vederlag for tannhelsetjenester i den Offentlige tannhelsetjenesten”). Hjelpa må ivareta eit vesentleg pleiebehov for brukaren. Akutthjelp berre dersom hjelpa er av kortare varigheit.

D:

Unge som fyller 19 og 20 år i behandlingsåret.

Tilbod: Betaler 25 % av honoraret inkludert tannteknikarutgifter, unntatt for gitt behandling der trygderefusjon, helt eller delvis, vil dekke deler av kostnaden.

C0.07 Andre aktiviteter og aktører

Distriktstannklinikken foretar også røntgen ved behov for legesenteret.

C01 Klinikken generelle krav

C01.01 Organisering av funksjoner

Figuren angir generell organisering av tannklinikken. Boksene visualiserer ikke relativ størrelse på funksjonene. Der hvor boksene overlapper hverandre kan en se for seg delvis integrerte funksjoner.

C01.02 Universell utforming

Klinikken må være tilpasset slik at generelle krav om universell utforming og likestilling er ivaretatt. Dette gjelder både for lokalene innendørs, utomhusområdet og skilting.

Spesielt for klinikken må det legges til rette for at minimum to av behandlingsrommene relativt enkelt kan nås av brukere som kommer i seng med terskelfritt atkomst.

C01.03 IT

To data uttak i hvert administrasjon- og behandlingsrom. Uttak for infoskjerm på venterom. I klinikken må det være et rom/skap for oppstilling av dataserver, telefonsentral, personsøkersystem, alarm etc. Funksjonen regnes som en del av tekniske rom som ikke nettoprogrammeres.

C01.04 Parkering

Haram kommune vil sette krav til parkering i forbindelse med byggesaken. For tannklinikken vil dimensjonerende behov være ca. 8 tilsatte og ca 8 samtidige brukere (herunder også regnet de som venter på å komme til time).

C01.05 Beredskap/sikkerhet

Da klinikken har brukere som kan være utagerende og truende har en valgt å soneinndele klinikken med adgangskontroll for å hindre uvedkommende kommer inn i klinikken utenom åpningstid og fra venterom og inn i behandlingssonen i åpningstiden.

Klinikken utrustes med callinganlegg slik at nøyaktige beskjeder enkelt kan formidles til alle.

C01.06 Generelle krav

Følgende generelle krav er ønsket av brukerne:

- Dører som ikke krever terskel grunnet røntgen eller våtromsfunksjon skal utføres terskelfritt.
- Klinikken skal ha et sentralt callinganlegg som styres fra resepsjon.
- Innkommende telefon må kunne tas fra alle telefoner i klinikken.
- For å sikre ødeleggelser på utstyr og bygg bør vann, luft og strømtilkoblinger til utstyr kunne styres sentralt.

C01.07 Spesialrådgiver

For å sikre riktig montering av utstyr levert av fylkeskommunen skal utleier/utbygger overlevere beslutningsplan og løsninger til fylkeskommunens representant slik at disse kan kvalitetssikres av utstysleverandørs spesialrådgiver.

Ved behov kan utbygger/utleier be om at spesialrådgiver kobles direkte til prosjekterende eller entreprenør.

C02 Funksjonskrav

C02.01 Inngang

Klinikken skal ha en tydelig og markert hovedinngang med lett adkomst for alle. Hovedinngangen skal være innbydende og tydelig kunne vise hvilken aktivitet lokalene rommer.

Inngangen til klinikken og venterommet skal kunne styres med adgangskontroll.

C02.02 Venterom

Venterommet skal være innbydende og romslig nok til å kunne romme inntil 20 personer i sittegrupper.

Rommet skal stå i direkte kontakt med resepsjonen, og personer som henvender seg i resepsjonen skal være skjermet fra de andre ventende pasientene.

Deler av venterommet skal være innredet for barn med "lekekrok" og møbler dimensjonert for dem.

Fra venterommet skal det være adgangskontroll mot øvrig tannklinikk. Åpnefunksjon til dør skal kunne styres fra resepsjon og gangen.

Venterommet det første man møter når man kommer til klinikken. I venterommet skal man få nødvendig informasjon om klinikken og de oppgaver klinikken har. Det skal derfor i venterommet være informasjonsskjerm og hyller for brosjyrer. Informasjonsskjerm skal vise aktuelle aktiviteter og informasjon hver dag.

C02.03 Resepsjon

Resepsjonen mottar henvendelser fra brukere/pasienter gjeldende avtalte eller mulige behandlinger og må derfor være betjent av fagkompetent personale (vanligvis tannhelsesekretær). Resepsjonen er ikke bemannet 100 % av åpningstiden, da resepsjonisten også fungerer som støtte for tannlegen.

Fra resepsjonen skal en kunne ha grei visuell oversikt over hele inngangspartiet og venterommet.

Resepsjonen er i tillegg til generell utrusting har også sentralbordfunksjon. Den må derfor være skjermet for avlytting utenfra.

Det må heller ikke være mulig å kunne stå i korridor eller venterom og kunne lese informasjon på skjermene i resepsjonen.

C02.04 Toalett

Knyttet til inngang og/eller venterom trengs et toalett tilpasset funksjonshemmede. Toalettet må være utformet eller plassert slik at det ikke er avlyttingsmulighet i venterommet.

C02.05 Behandlingsrom

Behandlingsrommene fungerer som generelle behandlingsrom for pasienter og som kontorplass for tannlege, tannpleier eller andre tilsatte.

I alle rommene skal tannlegestolen plasseres sentralt i rommet iht til detaljerte anvisninger (se vedlegg).

Til hvert behandlingsrom er det i tillegg innredet med spesialtilpasset “kjøkkeninnredning” for tannklinikker. Dette består av ca fem moduler (over og underskap) av 50 cm plassert langs ene langveggen.

Alle behandlingsrommene utrustes med røntgen. Dette stiller ekstra krav i forhold til blyinnlegg i vegger.

C02.06 Steriliseringsrom

Benyttes til å vaske og sterilisere utstyr som benyttes på klinikken. Utrustes med innredning på hver langvegg hvor den ene siden er uren og den andre ren (steril).

Rommet er utrustet med autoklav og tørrsterilisator, oppvaskmaskin og smøremaskiner.

C02.07 Røntgen: OPG & intra-oralt

Rom for digital røntgen som ikke utføres på de andre rommene. Bildene legges direkte i journal fra maskin. Røntgenmaskin gjør det nødvendig og kle vegger og dekker med bly.

Rommet skal ikke ha dagslys.

C02.08 Skanner-/ analyserom:

Rom for fremkalling.

Rommet skal ikke ha dagslys.

C02.09 Laboratorium og medisinaler

Rom for reparasjon og sliping av proteser. Avtrykksmasse blir rørt ut her.

Rommet utrustes med slipemaskin, avtrykksmaskin, kjøleskap, arbeidsbenk med over- og underskap og medisinskap.

Arbeidsbenken plasseres langs ene langveggen.

C02.10 Lager

Rom for lagring av forbruksmateriell.

Rommet må ha plass til 6 skap a 800x2000x60 størrelse.

C02.11 Personal- og møterom

Rom for interne møter og eventuelle møter med pasienter/pårørende/følgepersoner. Rommet benyttes også som pauserom med kaffetrakter og mikrobølgeovn for de som jobber utenom ordinær arbeidstid.

Rommet må i tillegg til en mindre kjøkkenbenk også utrustes med skjerm for å kunne vise presentasjoner i møter og mulighet for videokonferanser.

C02.12 Personalgarderobe

Det må settes av rom for kjønnsdelte garderober. Med tanke på kjønnsmessig fordeling på de tilsatte bør hver garderobe ha plass til skap for 8 personer og ett toalett.

C02.13 Dusj

I forbindelse med arbeidet vil det skje at de tilsatte eller pasient blir utsatt for blodsøl eller andre kjemikalier. Det er derfor nødvendig å ha en dusj i forbindelse med garderobene. Dusjen skal kunne benyttes av alle tilsatte og må derfor være tilgjengelig fra fellesområdet.

C02.14 Renholdsrom

Renholdsrommet kan være kombinert med lagerfunksjon. Grunnet fare for en del søl under behandling er det nødvendig at denne funksjonen er lett tilgjengelig for klinikken.

Lageret skal brukes til oppbevaring av renholdskjemikalier og utstyr og bør være låsbart. Lageret skal ha 1 m² hylleareal pr 750 m² gulvareal det skal betjene.

Det skal være ett renholdsrom på ca 4-5 m² pr 500 m² gulvareal. Rommet skal ha plass til renholdsvogn, hyller og utstyr som anbefalt av NBI.

C02.15 Kontor

Til klinikken skal klinikk sjef ha eget kontor. Dette er et standard kontor med plass for to besøkende og mulighet for videokonferanse.

C02.16 Arkiv

For lagring av journaler som fortsatt er på papir. Skal lagres brannsikkert. Arkivet kan med fordel plasseres nært resepsjon.

C03 Tekniske rom, bygningens driftsareal

C03.01 Renhold

Det forutsettes at funksjoner for utførelse av effektivt renhold ivaretas av utleier.

C03.02 Teknisk drift

Det forutsettes at funksjoner for utførelse av effektivt drift ivaretas av utleier.

C03.03 Avfall og varemottak

Det forutsettes at funksjoner for utførelse av effektivt avfallshåndtering ivaretas av utleier.

Klinikkens system for avfallshåndtering består i dag av containere. I forbindelse med arbeidet utomhus er det naturlig å etablere en miljøstasjon.

C04 Utomhus

Ved planlegging av ny tannklinikk er det nødvendig å se på de trafikale forholdene. Dette dreier seg om atkomst, varelevering og parkering. I samband med dette etableres det en utendørs miljøstasjon. Det vil også være naturlig å legge til rette for mopedparkering da en del av brukerne ankommer klinikken på moped.

C05 Romprogram

Nr	Funksjon	Antall	Delareal	Areal	Tot.areal
C02.01	Inngang*		5	5	
C02.02	Venterom*		25	25	
C02.03	Resepsjon		10	10	
C02.04	HWC* / pasienttoalett		6	6	
C02.05	Behandlingsrom	5	16	80	
C02.06	Sterilisering		12	12	
C02.07	Røntgen: OPG & intra-oralt		5	5	
C02.08	Skanner-/ analyserom		5	5	
C02.09	Laboratorium		8	8	
C02.10	Lager		10	10	
C02.11	Personal- og møterom m/videokonferanse	1	20	20	
C02.12	Personalgarderobe	2	8	16	
C02.13	Dusj		5	5	
C02.14	Renhold*		2	2	
C02.15	Kontor m/videokonferanse		12	12	
C02.16	Arkiv		5	5	
					226

Forventet brutto arealbehov = $226 \text{ m}^2 \times 1,45 = 328 \text{ m}^2$

*Kan være del av felles areal, f.eks. sammen med legesenter.